
A parlamenti többség tartson ki a nyelvi jogok szélesítése mellett

2018. 8. 2.

A Közigazgatási Törvénykönyv (KTK), terjedelméhez és fontosságához képest, viszonylag gyorsan, kevesebb mint fél év alatt átment a törvényhozás folyamatán. A végső elfogadás pillanatában elláttuk azt a megfelelő kritikákkal, illetve kiemeltük pozitív részeit is. Mindazonáltal nem tagadható, hogy a kisebbségek nyelvének közigazgatásban való használata terén a KTK előrelépést, európai értékek és gyakorlatok irányába való kismértékű nyitást jelent.

Az ellenzék által megfogalmazott alkotmányossági óvás után (amely csak egy pontban kifogásol kisebbségekre hivatkozó cikkelyt) az államelnök is megtámadta a törvényt az Alkotmánybíróságnál, 60 pontban emelve kifogást. Ebből 4 pont vonatkozik a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó cikkelyekre, gyakorlatilag minden erre vonatkozó rendelkezést megtámadva.

Az önkormányzatok azon jogát előíró cikkely, hogy dönthessenek a kisebbségi nyelvek használatáról akkor is, ha a kisebbségek számaránya nem haladja meg a 20%-ot, a helyi autonómia jegyeit hordozza. A tanácsüléseken való szabad nyelvhasználat joga 17 éve érvényben és alkalmazásban van. A lakossággal kapcsolatba kerülő köztisztviselők nyelvismeretére vonatkozó előírás alkalmazhatóság szempontjából logikusan következik. A helységneveken kívül az utcák, terek, parkok, valamint a közintézmények neveinek a kisebbségek nyelvén való kiírása régi és következetes igénye a magyar közösségnek. A régi 215/2001-es helyi közigazgatási törvény által szavatolt jogok megtartásáról szóló rendelkezés európai joggyakorlatot tükröz, miszerint szerzett jogokat nem lehet csorbítani.

Az indoklás elsősorban az alaptörvény 13-as, a román nyelv hivatalosságát kimondó cikkelyére, valamint a 120-as cikkely 2-es bekezdésére (a helyi közigazgatásban való kisebbségi nyelvhasználatról) hivatkozik. Az Alkotmány, alapelv szerint közösségi értékeket és érdekeket védő kötelezettségeket, illetve a jelenlegi társadalmi rendszert óvni hivatott megszorításokat tartalmaz. Ezért megdöbbenő, hogy az – egyrészt magát egy európai kitekintésű politikusként bemutató, valamint volt polgármesterként a helyi közigazgatást jól ismerő – elnök tiltást szeretne elérni ott, ahol konkrét rendelkezés hiányában éppen nyitásra, lazításra lenne szükség, illetve – maga is kisebbségi eredetű lévén, s jól ismerve ezen közösségek helyzetét – szerzett jogokat szeretne csorbítani.

Aggasztónak ítéljük, hogy az újra indulási szándékát már bejelentett elnök kezdettől fogva a „kisebbségi kártyára” játszik rá, rossz képet vetítve elő a 2019-es tényleges kampányidőszakokra.

Az erdélyi magyar közösség 2014-ben széleskörű bizalmat előlegezett meg, amikor többségében Johannisra szavazott – eddigi hátrányos, elnyomott helyzetének 21. századi, európai szellemű megoldásához közvetítői szerepet remélve tőle. Joggal érezhetjük magunkat – mint az elmúlt 100 év alatt számtalanszor – ismét átverve, másodrangú állampolgárokká leminősítve.

Az Alkotmánybíróság döntése, bár nem kellene politikai színezetet viseljen, az eddigi gyakorlatot figyelembevéve kiszámíthatatlan, ezért **az Erdélyi Magyar Néppárt elvárja a jelenlegi**

parlamenti többség honatyáitól, hogy egy esetleges visszaküldés esetén ne engedjenek a szúklátóköri nacionalista kihívásnak, és tartsák meg az általuk már elfogadott rendelkezéseket!

Zakariás Zoltán – az Erdélyi Magyar Néppárt Országos Választmányának alelnöke

Bálint József – az Erdélyi Magyar Néppárt Országos Önkormányzati Tanácsának elnöke